

Årsberetning for 2022 for Hellested Vandværk

2022 blev et meget aktivt og begivenhedsrigt år på flere områder. Alle har taget en stor tørn. Der er nok at tage sig til og det kræver indsigt og viden på mange punkter. Godt vi har et meget velfungerende hold hvad angår bestyrelsesmedlemmerne. Fremtiden vil jeg senere komme ind på.

Driften:

Som omtalt i årsberetningen for 2021 havde der været problemer med udfald i rentvandspumperne på Bækager. I februar 22 blev to pressostater udskiftet og siden har pumperne kørt upåklageligt. Derudover har der ikke været de store problemer i driften. Bækager har en meget fin vandkapacitet som i løbet af året blev testet. I flere omgange forsynede Bækager hele Hellested med vand, mens Maglehøjvej værket stod stille. Den ene periode var på hele 4 uger.

Problemerne på vandværket på Maglehøjvej startede i det små med udpumpningsstop som følge af relæfejl og senere med en sprængt kilerem i kompressoren. Det medførte en utilstrækkelig beluftning af råvandet, men efter justering og udskiftning af lidt fittings fungerede vandværket igen. I september blev det mere alvorligt. Den gamle strømtavle var med årene blevet udsat for knopskydning og mindre ændringer, hvilket var gået ud over overblikket. Den skulle udskiftes. Det tog naturligvis sin tid, det er meget omfattende og det medførte ligeledes at styringen af filteret måtte fornyes. Da alt dette var på plads, skulle vi have gang i vandforsyningen igen. Imidlertid var det for meget for det gamle filter, som var kollapsede efter ca. 3 ugers stilstand. Hele indholdet blev fornyet og samtidig blev dele af rørføringen udskiftet. Bækager klarede som tidligere nævnt vandforsyningen for hele byen i nedlukningsperioden uden, at det vist blev "opdaget" af forbrugerne. Siden har vandværket fungeret godt og analyser peger på, at filteret virker tilfredsstillende.

Nu er det altså ikke nok at vandværkerne fungerer godt. Vandet skulle gerne flyde i en lind strøm ud til forbrugerne. Desværre har det ikke altid været tilfældet. Vi har beklageligvis haft flere brud på ledningsnettet og også konstateret større og mindre overforbrug hos flere forbrugere. Sidst i januar 2022 skete der to større brud på Drosselvej og Vibevej næsten i forlængelse af hinanden. Disse brud omtalte jeg sidste år. I løbet af året har vi registreret 15-20 læk og brud hos forbrugere i form af løbende vandhaner og toiletter,

utætte pakninger og ikke mindst flere brud i december som følge af frostsprængninger. Her taler vi om 10-20 m³ i enkelttilfælde. Endnu engang kan vi takke de elektroniske målere og systemets overvågning for, at skaderne ikke har udviklet sig til større vandtab med store økonomiske konsekvenser til følge for forbrugerne.

De store brud fortsatte desværre i 2023. I uge 6 gik en anbringning i stykker ud for Drosselvej 2 og beklageligvis blev arbejdet med udbedring af skaden mere kompliceret end først antaget. Det blev i den sidste ende nødvendigt at lukke hele byen af i en periode. Der blev gjort meget for at informere forbrugerne gennem de eksisterende kanaler som hjemmesiden og Facebook, men det kan selvfølgelig ikke udelukkes, at det gav gener i større eller mindre grad rundt omkring. Dele af bestyrelsen deltog aktivt i selve reparationen.

Med hensyn til hurtig information ved akutte hændelser og generel information i forbindelse med vedligeholdelsesarbejder er vi i kontakt med et firma (Blue Idea), som er kendt for SMS løsninger. Det vil formentlig blive en realitet her i foråret med et sådant system. Her er det vigtigt, at så mange som muligt slutter op om systemet og derfor er villige til at oplyse deres mobil telefonnumre. Vigtig information af denne type på hjemmesiden har vi ikke den store succes med. Mange har tilsyneladende en klar opfattelse af at "alt" kan hentes på Facebook. Vi vil informere nærmere om SMS løsningen.

På vandværkets hjemmeside er der dog anden vigtig information. Her findes bl.a. Takstbladet, regnskab, budget og analyseresultater på vandprøver. Omfanget af analyser er fastlagt ifølge lovgivningen og er meget omfattende. Der tages prøver fra de 4 boringer, fra afgang vandværk samt ude på ledningsnettet hos flere forbrugere. Man må være klar over, at analyserne er en meget tung post på budgettet. I 2022 passerede vi 100.000 kr. Der kommer hele tiden flere og flere parametre med (især pesticider og nedbrydningsprodukter; i øjeblikket 61 forskellige) og senest er vi blevet pålagt at analysere for PFAS forbindelser. Fra maj i år udvides PFAS pakken med yderligere 10 enkeltforbindelser. Hertil kommer store udgifter til bl.a. elektricitet.

Vi kan glæde os over, at alle de sædvanlige parametre og pesticiderne overholder de gældende grænseværdier. Ingen PFAS forbindelser er påvist. Man kunne selvfølgelig spørge: hvor skulle PFAS komme fra i vores område? Med et grundigt kendskab til erhverv, fortid som nutid, og med faglig indsigt burde det være muligt at argumentere for fritagelse for visse kemiske parametre. Udtrykket "det kunne være rart at vide/have" kan hurtigt koste rigtig mange penge. I det mindste må man kunne forlange, at der ikke skal

analyseres for visse specielle pesticider og PFAS forbindelser år efter år, når de én gang ikke er påvist. Forudsat at de aldrig har været anvendt i det aktuelle indvindingsområde.

BNBO (BoringsNære BeskyttelsesOmråder)

Det altoverskyggende tema for tiden er oprettelsen af de såkaldte, BNBO.

Emnet er omtalt tidligere på generalforsamlinger og mere i detaljer i sidste års beretning. Imidlertid var den fastlagte slutdato 31. december 2022 for færdiggørelse af aftaler ved at nærme sig. I løbet af 2022 blev der afholdt flere møder i Vandråds, kommunalt og vandværksforenings regi. Ved et møde arrangeret af Vandrådet i november sprang bomben. Det blev meddelt, at Miljøstyrelsen var i gang med genberegning af BNBO-områderne. Resultaterne havde vi ikke kendskab til. Det kunne derfor medføre, at alle aftaler, færdigforhandlet eller ej, skulle tages op igen. Så blev der ikke forhandlet mere det år. Den generelle opfattelse var frustration og irritation. Vandrådet i Stevns kommune henvendte sig til DV (Danske Vandværker, vores interesseorganisation) dagen efter mødet for at høre lidt nærmere om denne handle måde. Jeg (og flere andre) havde gerne set, at der fra DV's side var kommet en skarp reaktion på en sådan "forstyrrelse" 2 måneder før slutføjet. Den kom ikke. BNBO sagen har været fyldt med det ene ugennemtænkte tilfælde efter det andet og modstridende svar fra forskellige instanser. Der er brugt oceaner af tid og penge på møder og forhandlinger i hele landet. Slutfacit kunne meget vel blive en statslig fastsættelse af erstatning til de berørte lodsejere med en lige så problematisk og diskutabel løsning som ejendomsvurderingerne.

Og hvordan ser så fremtiden ud? I dag har vi to velfungerende vandværker med gode ledningsnet, men læne sig tilbage og nyde vandets rislen går ikke. Det er relativt enkelt at holde selve "maskinen" kørende, holde øje med om kørselsparametre overholdes, have en servicekontrakt og ringe efter elektriker, når pæren går. Men følge med i hvad omverdenen kræver, forstå analyseresultaterne, indberette data til 6 forskellige steder hvert år, opdatere ledelsessystemer, opdatere analyseplaner, opdatere hjemmesiden, forhandle BNBO kontrakter med lodsejere og meget mere samt holde bestyrelsesmøder og være skarp på det økonomiske område, det er noget andet! Det altoverskyggende emne (jeg sagde ikke problem) er en funktionsdygtig bestyrelse. Det mest simple er at nedlægge vandværket og få vandet fra en større nabo eller eventuel sammenlægning med en nabo. Det er imidlertid ikke sikkert, at der findes en nabo med kapacitet til overtagelsen og hvad nu hvis det store vandværk får en forurening eller må lukke i tilfælde af mekaniske

problemer. Er vandkvaliteten i orden ved forøget pumpning for at klare efterspørgslen. Det lyder ikke så rart ved nærmere eftertanke. Den decentrale vandforsyning har sine fordele. Selvfølgelig med en nødforbindelse til et nabovandværk. Og det er netop det, vi har i Hellested. Maglehøjvej værket og Bækager. Ved reparationer på det ene vandværk, brud eller anden nedlukning kan vi hele tiden sikre drikkevand til forbrugerne. Der er kapacitet til det.

Alternativet til en overtagelse er at rekruttere nye folk. Det kræver stor indsats og er hamrende svært. Alle her i bestyrelsen er over 65 og nogle har passeret 75. De fleste har en forventning om, at når de drejer på hanen, så kommer vandet og det er klart og rent og at alle love og regler er overholdt. Nogen må gøre noget, som det ofte høres. I de fleste lokalsamfund er det nødvendigt, at der er frivillige folk i foreninger og bevægelser for at få det til at køre og at der er rart at bo.

Bestyrelsen har diskuteret ovennævnte, er ikke ved at slippe tøjlerne, men ønsker blot at gøre opmærksom på situationen. Som i en anden jobannonce kan vi tilbyde et meget alsidigt og interessant arbejde, hvor der er brug for mange forskellige kompetencer, gode muligheder for at komme på kurser og interessante møder samt et godt arbejdsklima.

I den nuværende bestyrelse synes jeg, at vi er godt dækket ind. Jeg er yderst tilfreds og glad for det engagement og den arbejdsindsats, der lægges for dagen.

Derfor: En stor tak til bestyrelsen for året der er gået

Nils H. Toubro, formand

Hellested d. 28. marts 2023

